

Til ansvarlig for boligsosialt arbeid i kommunen

På oppdrag fra Husbanken vil Høyskolen i Oslo og Akershus avd. NOVA i høst starte opp et nytt forskningsprosjekt med tittelen *Leie eller eie? Boligetablering og boligkarrierer for lavinntektshushold*. Prosjektet er todelt. Delprosjekt I er en studie av hvor bærekraftig boligeie er, spesielt blant hushold med lave inntekter. Etter forskriftsendringen i vår er de en stadig viktigere målgruppe for startlånet. Hensikten med prosjektet er å fremskaffe et bredere og bedre kunnskapsgrunnlag som kommunene kan ha nytte av i sitt boligsosiale arbeid, særlig i avveiningen mellom å satse på boligeie, private utleieboliger eller kommunale utleieboliger. Prosjektet er finansiert med kompetansemidler fra Husbanken.

Gjennomføringen av analysene forutsetter bl.a. bruk av detaljert betalingshistorikk for kunders betjening av startlånet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som er fagdepartementet for startlånsordningen, har gitt dispensasjon fra taushetsplikten og tillatelse til å benytte opplysninger om startlånskunder i dette forskningsprosjektet. I tillegg har Datatilsynet gitt prosjektet konsesjon til å behandle personopplysninger. Alle formelle tillatelser til å benytte startlånsopplysninger og andre typer personopplysninger er altså innvilget. Kopier av brev fra hhv KMD og Datatilsynet ligger vedlagt.

Husbanken og HiOA-NOVA trenger imidlertid bistand fra dere i kommunene for å kunne gjennomføre prosjektet. Nødvendige opplysninger om startlånskunders betalingshistorikk er tilgjengelig hos Lindorff for kommuner der de forvalter startlånsordningen. Lindorff er positive til å bidra i dette forskningsprosjektet. Lindorff er imidlertid kun kommunenes databehandler for startlånsordningen og kan derfor bare utlevere opplysninger om startlånskunder hvis hver enkelt kommune gir instruks om dette.

Husbanken vil med dette oppfordre flest mulig kommuner til å delta i dette forskningsprosjektet. Kommuner som har Lindorff som databehandler for startlånet, kan be Lindorff om å utlevere opplysninger om sine startlånskunder ved å fylle ut vedlagte skjema. Kvaliteten og nytteverdien av prosjektet avhenger av et best mulig analysegrunnlag basert på et bredest mulig utvalg av kommuner. Ved å stille opplysninger fra deres kommune til disposisjon for forskningen, vil dere bidra til kunnskapsutvikling på det boligsosiale feltet som kommer alle til gode.

Vi ber om at vedlagte instruks om utlevering av startlånsopplysninger blir fylt ut og sendt til prosjektleder så snart som mulig og helst innen to uker etter at denne henvendelsen er mottatt. Skjema kan skannes og sendes på e-post, eller det kan sendes med vanlig post. De vil samlet bli oversendt til Lindorff. Ta gjerne kontakt på telefon eller e-post hvis noe er uklart.

Kontaktperson:

Kristin Aarland, Forsker II ved Høgskolen i Oslo og Akershus, avd. NOVA.

telf. 410 72 749

e-post: kristin.aarland@nova.hioa.no

På forhånd takk for at dere vil bidra i et spennende og viktig forskningsprosjekt!

NOVA

Velferdsforskningsinstituttet
HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Instruks om utlevering av data

_____ kommune vil delta i
forskningsprosjektet «Leie eller eie? Boligetablering og boligkarrierer for lavinntektshushold»
og ber Lindorff utlevere forvaltningsdata for startlånet for våre kunder som mottok startlån i
perioden 2004-2012 til NOVA-HIOA.

_____
Sted og dato

_____
Navn og tittel (bruk blokkbokstaver)

_____
Underskrift

Returneres til:

Høyskolen i Oslo og Akershus
Avd NOVA ved Kristin Aarland
Postboks 4, St. Olavs plass
0130 Oslo

Utleveringsinstruksen kan også skannes og sendes på e-post til

kristin.aarland@nova.hioa.no

Vedlegg 1:

Nærmere om prosjektet:

Startlånet forvaltes av kommunene, som kan utøve betydelig skjønn i sin saksbehandling. Hver for seg sitter kommunene på betydelig informasjon om sin egen kundemasse. På nasjonalt nivå har man imidlertid mindre kunnskap om hvordan startlånsordningen fungerer utover at tap på ordningen totalt sett er lave. Man vet for eksempel lite om hvor vanlig det i gjennomsnitt er at betalinger kommer for seint eller mangler, hvilke typer husholdninger som hyppigst får betalingsproblemer og hvilke tiltak som er mest effektive når det gjelder både å forebygge og snu en uheldig utvikling der hushold stadig kommer på etterskudd med sine rente- og avdragsbetalinger. Man har også begrenset kunnskap på nasjonalt nivå om det er slik at husstander med lav inntekt, ofte trygdeinntekt, som er i målgruppen for mange kommuners satsing på ulike typer leie-til-eie prosjekter, er mer utsatt for slike betalingsproblemer enn andre målgrupper. Formålet med dette prosjektet er å utvikle denne typen kunnskap. Kunnskap om hvor solid eller skjør status som boligeier er, er ekstra viktig etter at forskriften for startlånet ble endret i vår for å bli mer rettet mot nettopp varig økonomisk vanskeligstilte.

Opplysninger om betalingshistorikken for hver enkelt startlånskunde skal kobles sammen med annen bakgrunnsinformasjon fra ulike offentlige registre som husholdssammensetning, inntekt, utdanning, innvandringsbakgrunn og mottak av ulike offentlige stønader, samt kommunenes innrapporterte saksbehandlingsgrunnlag for startlånet (inkludert tilskudd) fra Husbankens startSYS-register. Med dette omfattende datamaterialet kan man observere hvordan hushold som mottok startlån i perioden 2004-2012, ivaretar låneforholdet sitt over tid fra startlånet ble utbetalt og frem til i dag. Betalingshistorikken kan dessuten ses i sammenheng med økonomiske og andre husholdsspesifikke forhold.

Opplysningene om startlånskunder skal ikke brukes til annet formål enn analyser innenfor rammene av prosjektet «Leie eller eie? Boligetablering og boligkarrierer for lavinntektshushold».

Enkeltkommuner vil ikke bli identifisert ved navn i noen rapportering fra prosjektet. Kommuner kan imidlertid bli gruppert i enkelte analyser, for eksempel etter størrelse, volum på startlånsordningen, andel topp- og delfinansiering for startlånet eller etter andre kriterier. En eventuell inndeling i grupper vil ikke innebære at enkeltkommuner kan identifiseres.

Resultatene av analysene vil bli gjort kjent for kommuner gjennom presentasjoner og annen formidling i regi av Husbanken, i tillegg til vitenskapelig publisering i internasjonalt anerkjente tidsskrifter.

Datamateriale som inneholder personidentifiserbare opplysninger, blir lagret på såkalt sikker sone hos IT-driftselskapet ASPIT AS, som NOVA har driftsavtale med. Terminal-, applikasjons- og filserverene står i et lukket nettverk hvor all behandling av data forgår på serverparken og ikke på lokal PC. Brukeren (forskeren) har ingen mulighet til å laste inn/ut filer eller kopiere innhold som er lagret på sikker sone. Kommunikasjon mot sikker sone går over internett gjennom en kryptert VPN-tunnel med to-faktor autentisering (to-steps pålogging med passord). Det er derfor svært lite sannsynlig at uvedkommende skal få tilgang til datamaterialet.

Prosjektleder og eneste prosjektmedarbeider er Kristin Aarland, PhD og forsker II ved NOVA-HIOA, som har forsket på lavinntektshusholdningers muligheter for å eie bolig i flere år, blant annet i flere Husbanken-finansierte prosjekter. Hun har også lang erfaring med å analysere store datasett som inneholder konfidensielle opplysninger, både i Norge og i USA.

En fullstendig prosjektbeskrivelse kan fås ved henvendelse til prosjektleder.